

ที่ สธ ๐๒๐๘.๐๔/ว ๕๙๕

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

เรียน อธิบดีทุกกรม/ ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข/ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก/นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด/ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/ โรงพยาบาลทั่วไป/ ผู้อำนวยการวิทยาลัยทุกแห่ง/ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตสุขภาพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ สามารถ Download สิ่งที่ส่งมาด้วย ผ่านเว็บไซต์ กองบริหารทรัพยากรบุคคล https://hr.moph.go.th/site/hr_moph

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเจษฎา โชคดำรงสุข)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
กองบริหารทรัพยากรบุคคล
โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๒๐๘๑-๒
โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๒๐๘๑

ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย
การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

เพื่อให้การบริหารงานบุคคลพนักงานกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับวินัย การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ มีความเป็นธรรม โปร่งใสและมาตรฐานเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐ ของระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยพนักงานกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มติคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ คณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“วินัย” หมายถึง การควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน เช่น กำหนดให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขต้องซื่อสัตย์ สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ รักษาความลับของทางราชการ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และรักษาชื่อเสียงของตน เป็นต้น และยังหมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าสามารถจะควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบของบทวินัยตามที่กำหนดไว้ด้วย

“การดำเนินการทางวินัย” หมายถึง การดำเนินการทั้งหลายที่กระทำเป็นพิธีการตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับกำหนด ได้แก่ การตั้งเรื่องกล่าวหา การสืบสวนหรือสอบสวน การพิจารณาความผิดและลงโทษ และการดำเนินการต่าง ๆ ระหว่างการสอบสวนพิจารณาความผิด

“การอุทธรณ์” หมายถึง การที่พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัยได้ร้องขอรับความเป็นธรรมจากผู้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินัย โดยขอให้ยกเรื่องของตนขึ้นพิจารณาใหม่เพื่อให้เป็นไปในทางที่เป็นคุณแก่ตน

“การร้องทุกข์” หมายถึง การที่พนักงานกระทรวงสาธารณสุขร้องขอความเป็นธรรมเนื่องจากถูกออกหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้อง ทำให้เกิดความคับข้องใจ และประสงค์จะให้มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับตน ซึ่งการร้องทุกข์นั้น มิใช่เรื่องการร้องเรียน

หมวด ๑ วินัยและการรักษาวินัย

ข้อ ๔ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขต้องรักษาวินัยโดยกระทำการ หรือไม่กระทำการตามที่กำหนดไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

ข้อ ๕ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข้อ ๖ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม
- (๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- (๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ
- (๔) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการจะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม
- (๕) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้
- (๖) ต้องรักษาความลับของทางราชการ
- (๗) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ ระหว่างพนักงานกระทรวงสาธารณสุขด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ
- (๘) ต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชน ผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน
- (๙) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วยโดยอนุโลม
- (๑๐) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย
- (๑๑) กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญโดยอนุโลม

ข้อ ๗ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้ามดังต่อไปนี้

(๑) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้งถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

(๒) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

(๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

(๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

(๕) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

(๖) ต้องไม่เป็นการรวมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

(๗) ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ

(๘) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญโดยอนุโลม

(๙) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

(๑๐) ไม่กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. สำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญโดยอนุโลม

ข้อ ๘ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามข้อ ๕ ข้อ ๖ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๗ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย

ข้อ ๙ การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๓) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๔) ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

(๕) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๖ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๗ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๖ (๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามข้อ ๗ (๑๐) ที่มีกฎ ก.พ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงสำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ ให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขอยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขอยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

ข้อ ๑๑ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดกระทำผิดวินัย จะต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ การดำเนินการทางวินัย

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดค่าจ้าง
- (๓) ลดค่าจ้าง
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

ข้อ ๑๒ การลงโทษพนักงานกระทรวงสาธารณสุขให้ทำเป็นคำสั่ง ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดและต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ โดยในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดและตามข้อใด

หมวด ๒

การดำเนินการทางวินัย

ข้อ ๑๓ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าพนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาขั้นต้นตามลำดับ รายงานให้ผู้ที่มีหัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่มีหัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้เป็นผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข แล้วแต่กรณีทราบโดยเร็ว และให้ผู้ที่มีหัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้เป็นผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการพิจารณา หรือดำเนินการทางวินัยโดยเร็วด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

ข้อ ๑๔ เมื่อได้รับรายงานตามข้อ ๑๓ หรือความดังกล่าวปรากฏต่อผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้เป็นผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบหรือสั่งให้ดำเนินการ สืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยก็ให้ยุติเรื่องได้

ในกรณีที่เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าพนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๑๔ ปรากฏว่ากรณีมีมูล ถ้าความผิดนั้นมิใช่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้ผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้สั่งลงโทษตามควรแก่กรณีโดยไม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ได้

ในกรณีที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ก็ให้สั่งยุติเรื่อง

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๑๔ ปรากฏว่ากรณีมีมูลอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้ผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในการสอบสวน ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการเสร็จ ให้รายงานผลการสอบสวนและความเห็นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้สั่งยุติเรื่อง แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้ดำเนินการต่อไปตามข้อ ๑๘ หรือข้อ ๑๙ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๗ การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัย การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น การดำเนินการในกรณีที่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง รวมทั้งการดำเนินการในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖ และฉบับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุโลม ทั้งนี้ ในการลงโทษปลดออกหรือไล่ออก มิต้องเสนอเรื่อง ให้ อ.ก.พ.จังหวัด หรือ อ.ก.พ.กรม พิจารณาโทษ

ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖ และฉบับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุโลม กรณีนี้จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

ข้อ ๑๘ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้ผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินค่าจ้างหรือลดค่าจ้าง ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด

ในกรณีมีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามข้อนี้ ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่ง จะมีอำนาจสั่งลงโทษในสถานโทษ และอัตราโทษใด ได้เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖ และฉบับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุโลม

ข้อ ๑๙ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้เป็นผู้จ้างพนักงาน กระทรวงสาธารณสุข สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมา ประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก

เพื่อให้การลงโทษพนักงานกระทรวงสาธารณสุข เป็นมาตรฐานเดียวกันกับการลงโทษ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้นำมติคณะรัฐมนตรีทุกกรณีที่กำหนดหลักเกณฑ์การลงโทษข้าราชการที่กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มาใช้ในการกำหนดโทษพนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงด้วย

ข้อ ๒๐ การสั่งยุติเรื่อง สั่งลงโทษ หรืองดโทษ และการมีคำสั่งใหม่กรณีมีการเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖ และฉบับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุโลม

เมื่อผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชา หรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้เป็นผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ได้มีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รายงานไปให้หัวหน้าส่วนราชการทราบด้วย เพื่อเป็นข้อมูลและสถิติหรือให้คำแนะนำ หรือให้ข้อสังเกต (ถ้ามี) แก่ผู้ออกคำสั่ง ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม และความชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๒๑ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้วโดยมิใช่เพราะเหตุตาย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา และดำเนินการทางวินัยตามที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนตามข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

ในกรณีตามวรรคหนึ่งถ้าผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้งดโทษ

ข้อ ๒๒ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบอำนาจให้เป็นผู้จ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนหรือพิจารณา หรือผลแห่งคดีได้

ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดหรือกระทำความผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันหรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ กพส.กำหนด ทั้งนี้ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

เมื่อได้มีการสั่งให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อน แล้วภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๑๖ ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่ไม่ใช่เป็นการลงโทษเพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ตลอดระยะเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

เงินค่าจ้าง เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการ และผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยอนุโลม

การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนหรือพิจารณา เว้นแต่ผู้ถูกสั่งพักราชการผู้ใดได้ร้องทุกข์ตามข้อ ๒๙ และผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์เห็นว่าสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้นเนื่องจากพฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งพักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัย ได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จและผู้ถูกสั่งพักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจสั่งพักราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น

ให้นำความในวรรคหกมาใช้บังคับกับกรณีผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน การให้กลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการ และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนหรือพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖ และฉบับที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุโลม

หมวด ๓

การอุทธรณ์

ข้อ ๒๓ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามระเบียบนี้ ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้าปฏิบัติราชการ ให้นำข้อ ๒๒ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๒๔ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ให้ผู้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่น หรือ มอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้

การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริง และเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่า ได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

ในการอุทธรณ์ ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์โดยตรงภายในสามสิบวัน นับแต่วันยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์

ข้อ ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้จะอุทธรณ์มีสิทธิขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวน ของคณะกรรมการสอบสวนหรือของผู้สอบสวนได้ ส่วนการขอตรวจหรือคัดบันทึกถ้อยคำบุคคลพยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษที่จะอนุญาตหรือไม่ โดยให้พิจารณา ถึงประโยชน์ในการรักษาวินัยของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนเหตุผลและความจำเป็นเป็นเรื่อง ๆ ไป

ข้อ ๒๖ การอุทธรณ์ให้ผู้อุทธรณ์ ดังนี้

(๑) การอุทธรณ์คำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งลงโทษ ในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ที่ต่ำกว่าผู้ว่าราชการจังหวัด ให้อุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

(๒) การอุทธรณ์คำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งลงโทษ ในราชการบริหารส่วนกลางที่ต่ำกว่าอธิบดี ให้อุทธรณ์ต่ออธิบดี และให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

(๓) การอุทธรณ์คำสั่งของอธิบดี ให้อุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุข และให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

(๔) การอุทธรณ์คำสั่งของปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

ข้อ ๒๗ การนับระยะเวลาอุทธรณ์ การยื่นอุทธรณ์ การใช้สิทธิของผู้อุทธรณ์ในการคัดค้านผู้พิจารณาวินิจฉัย และการถอนคำอุทธรณ์ ให้ใช้แนวทางปฏิบัติของข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม

ข้อ ๒๘ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้มีอำนาจตามข้อ ๒๖ ดังนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษถูกต้องและเหมาะสมกับความผิดแล้วให้ส่งยกอุทธรณ์

(๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ ได้กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ควรได้รับโทษเบาลงให้มีคำสั่งลดโทษเป็นสถานโทษ หรืออัตราโทษที่เบาลง

(๓) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นการกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ ให้มีมติให้ส่งงดโทษ โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

(๔) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องและเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัยหรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัย ให้มีคำสั่งยกโทษ

(๕) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องและเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัยหรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัย ให้มีคำสั่งยกโทษ

(๖) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมเห็นสมควรแก้ไขให้มีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม

(๗) ถ้าเห็นว่าสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมาย และมีความเป็นธรรม ให้มีคำสั่งให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์นั้น แล้วแจ้งคำวินิจฉัยให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

การวินิจฉัยของผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวให้เป็นที่สุดจะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

หมวด ๔ การร้องทุกข์

ข้อ ๒๙ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดถูกออกหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ เนื่องจากสัญญาจ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุขสิ้นสุดลง ตามข้อ ๒๕ ของระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยพนักงานกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีใช้ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก หรือพนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง โดยปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๓๒ ถึงข้อ ๓๘

ข้อ ๓๐ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นระหว่างกัน ควรจะได้ปรึกษาหารือทำความเข้าใจกัน ฉะนั้น เมื่อพนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา หากแสดงความประสงค์จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้น ให้โอกาสและรับฟัง หรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวเพื่อเป็นทางแห่งการทำความเข้าใจและแก้ปัญหที่เกิดขึ้นในชั้นต้น ถ้าไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วไม่ได้รับคำชี้แจง หรือได้รับคำชี้แจงแล้วไม่เป็นที่พอใจ ก็ให้ร้องทุกข์ตามหมวดนี้

ข้อ ๓๑ ภายใต้บังคับข้อ ๓๐ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม่อาจอุทธรณ์ได้ตามหมวด ๓ ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชาซึ่งทำให้เกิดความคับข้องใจอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(๑) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติโดยไม่มีอำนาจ หรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอนหรือวิธีการ อันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น หรือสร้างภาระให้เกิดขึ้นเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

(๒) ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ

(๓) ประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางอย่างอันเป็นเหตุให้เสียสิทธิ หรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร

ข้อ ๓๒ การร้องทุกข์ให้ร้องได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์สำหรับผู้อื่นไม่ได้ และให้ทำคำร้องทุกข์เป็นหนังสือยื่นต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์ และคำร้องทุกข์ให้ใช้ถ้อยคำสุภาพและอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

- (๑) ชื่อ ตำแหน่ง สังกัด และที่อยู่สำหรับการติดต่อเกี่ยวกับการร้องทุกข์ของผู้ร้องทุกข์
- (๒) การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์
- (๓) ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ผู้ร้องทุกข์เห็นว่าเป็นปัญหาของเรื่องร้องทุกข์
- (๔) คำขอของผู้ร้องทุกข์
- (๕) ลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์

ข้อ ๓๓ ในการยื่นคำร้องทุกข์ให้แนบหลักฐานที่เกี่ยวข้องพร้อมคำร้องทุกข์ด้วย กรณีที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้ เพราะพยานหลักฐานอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานทางปกครองเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่น หรือเพราะเหตุอื่นใด ให้ระบุเหตุที่ไม่อาจแนบพยานหลักฐานไว้ด้วย

ข้อ ๓๔ ให้ผู้ร้องทุกข์ทำสำเนาคำร้องทุกข์และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ผู้ร้องทุกข์รับรองสำเนาถูกต้อง ๑ ชุด แนบพร้อมคำร้องทุกข์ด้วย

ข้อ ๓๕ คำร้องทุกข์ให้ยื่นต่อผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ ในการนี้อาจยื่นคำร้องทุกข์โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนก็ได้ และให้ถือว่าวันที่ยื่นคำร้องทุกข์ต่อผู้รับคำร้องทุกข์หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตราวันที่ของหนังสือร้องทุกข์ แล้วแต่กรณี เป็นวันยื่นคำร้องทุกข์

ข้อ ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาร้องทุกข์ การนับวันทราบหรือถือว่าทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือให้ถือว่าวันที่ผู้มีสิทธิร้องทุกข์ลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๒) ในกรณีที่ไม่มีการลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งตาม (๑) แต่มีการแจ้งคำสั่งให้ทราบพร้อมสำเนาคำสั่ง และทำบันทึกวันเดือนปี เวลา สถานที่ที่แจ้ง โดยลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๓) ในกรณีที่ไม่มีแจ้งคำสั่งตาม (๒) และได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ณ ที่อยู่ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ให้ส่งสำเนาคำสั่งไปสองฉบับเพื่อให้เก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ และให้ลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งแล้วส่งกลับคืนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ กรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่ามีผู้รับแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งกลับคืนมา ก็ให้ถือว่าผู้มีสิทธิร้องทุกข์ได้รับทราบคำสั่งอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์แล้ว

(๔) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา โดยไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือ ให้ถือว่าวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้มีสิทธิร้องทุกข์รับทราบหรือควรรับทราบคำสั่งที่ไม่เป็นหนังสือนั้น เป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๕) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากการปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา โดยไม่ได้มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือว่าวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์

ข้อ ๓๗ ผู้ร้องทุกข์อาจถอนคำร้องทุกข์ที่ยื่นไว้แล้วในเวลาใด ๆ ก่อนที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ จะมีคำวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดในเรื่องร้องทุกข์นั้น ก็ได้

การถอนคำร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ แต่ถ้าผู้ร้องทุกข์ถอนคำร้องทุกข์ด้วยวาจาต่อผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์บันทึกไว้ และให้ผู้ร้องทุกข์ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

เมื่อมีการถอนคำร้องทุกข์ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์อนุญาต และสั่งจำหน่ายคำร้องทุกข์ออกจากสารบบ

ข้อ ๓๘ การร้องทุกข์ตามข้อ ๒๙ หรือการร้องทุกข์ที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชา แต่ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับนั้น ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาและผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ที่ต่ำกว่าผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

(๒) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาในราชการบริหารส่วนกลาง ที่ต่ำกว่าอธิบดี ให้ร้องทุกข์ต่ออธิบดี และให้อธิบดีเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

(๓) ในกรณีที่เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดี ให้ร้องทุกข์ต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุข และให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์

(๔) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากปลัดกระทรวงสาธารณสุขให้ร้องทุกข์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่ง พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์นั้น แล้วแจ้งคำวินิจฉัยให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

การวินิจฉัยของผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์ดังกล่าวให้เป็นที่สุดจะร้องทุกข์ต่อไปอีกมิได้

ข้อ ๓๙ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกข์อาจถูกคัดค้านได้

(๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจ หรือเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของ ผู้บังคับบัญชาดังกล่าว

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ร้องทุกข์

(๔) มีความเกี่ยวพันทางเครือญาติหรือทางความสัมพันธ์กับบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) อันอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องทุกข์

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๐ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขผู้ใด มีกรณีกระทำผิดวินัย อยู่ก่อนวันที่หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาหรือสั่งลงโทษตามหมวด ๒ มีอำนาจพิจารณาและสั่งลงโทษผู้นั้นตามฐานความผิดที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยพนักงานกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๑๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยอนุโลม

สำหรับการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น การสอบสวน การพิจารณา และการดำเนินการเพื่อลงโทษ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขฉบับนี้ เว้นแต่ได้มีการดำเนินการอยู่ก่อนหรือยังสอบสวนไม่แล้วเสร็จก็ให้ดำเนินการหรือสอบสวนนั้น ต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ ๔๑ ในกรณีที่พนักงานกระทรวงสาธารณสุขได้ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์หรือหนังสือร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยไว้แล้ว ก่อนวันที่หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขฉบับนี้ใช้บังคับ และการพิจารณาวินิจฉัยร้องทุกข์หรืออุทธรณ์นั้นยังไม่แล้วเสร็จให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวหรือผู้ที่มีอำนาจ พิจารณาวินิจฉัย ร้องอุทธรณ์หรือร้องทุกข์นั้นต่อไปจนแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายเจษฎา โชคดำรงสุข)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

คำสั่งกระทรวงสาธารณสุข
ที่ ๗๙๗ / ๒๕๕๙
เรื่อง มอบหมายให้ข้าราชการเป็นผู้บังคับบัญชา

ตามคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๑๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ และคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๗๘๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ นั้น เพื่อให้การบังคับบัญชา ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขและลูกจ้างของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นไปด้วยความถูกต้อง สะดวก และมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรปรับปรุงแก้ไขคำสั่งดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๑/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๒ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงมีคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขและลูกจ้างในฐานะผู้อำนวยการกอง คือ

๑.๑ ราชการบริหารส่วนกลาง ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการสถาบัน หัวหน้าศูนย์ ผู้อำนวยการกลุ่ม และหัวหน้ากลุ่มหรือหัวหน้าหน่วยงานที่ได้จัดตั้งขึ้นเป็นการภายในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขและกำหนดให้มีฐานะเทียบเท่ากอง

๑.๒ ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ที่กำหนดให้มีฐานะเทียบเท่ากอง คือ

- (๑) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
- (๒) สาธารณสุขอำเภอ
- (๓) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์
- (๔) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วไป
- (๕) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน
- (๖) ผู้อำนวยการวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
- (๗) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตสุขภาพ
- (๘) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- (๙) หัวหน้าสถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ
- (๑๐) หัวหน้าหน่วยงานอื่นใดที่ได้จัดตั้งขึ้นเป็นการภายในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง

สาธารณสุขและกำหนดให้มีฐานะเทียบเท่ากอง ซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค

ข้อ ๒ การเป็นผู้บังคับบัญชาตามคำสั่งนี้ หมายความว่า การบังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุขและลูกจ้างที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ซึ่งตนเป็นผู้บริหารหรือหัวหน้าของหน่วยงานนั้นและให้หมายความรวมถึง การพิจารณา การอนุมัติ การอนุญาต การสั่งการหรือการดำเนินการอื่นที่จะพึงปฏิบัติราชการในความรับผิดชอบของตน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ๑๑๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ และคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๗๘๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายโสภณ เชนอน)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ที่ สธ ๐๒๐๘.๐๔/ว ๓๖๒๗

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การมอบอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

เรียน ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข/ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตสุขภาพ/ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด/
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/ โรงพยาบาลทั่วไป/ ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก/ ผู้อำนวยการ
วิทยาลัย ทุกแห่ง

อ้างถึง ๑. คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๒๒๖๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เรื่อง มอบอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

๒. คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๔๙๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗

เรื่อง มอบอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๓๓๗๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

เรื่อง มอบอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามคำสั่งที่อ้างถึง ๑ และ ๒ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มอบอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับ
พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ในการสั่งการ อนุญาต อนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ
ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นการมอบอำนาจให้เฉพาะงานในหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบ
ของนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วไป และผู้อำนวยการ
วิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกและให้หมายรวมถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ
และผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ ซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครด้วย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานกระทรวงสาธารณสุขของหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นไปด้วยความถูกต้อง สะดวก มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่ทางราชการ
มากขึ้น จึงเห็นควรมีการปรับปรุงคำสั่งดังกล่าวใหม่ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ สามารถ Download
สิ่งที่ส่งมาด้วย ผ่านเว็บไซต์กองบริหารทรัพยากรบุคคล https://hr.moph.go.th/site/hr_moph

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชุม กาญจนพิมาย)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กองบริหารทรัพยากรบุคคล

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๒๐๘๒

โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๑๓๔๔

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๗๗/๙๙/๒๕๖๑

เรื่อง มอบอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๒๒๖๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ และ ที่ ๑๔๔๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้มีการมอบอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานกระทรวงสาธารณสุข นั้น เพื่อให้การปฏิบัติราชการเกี่ยวกับพนักงานกระทรวงสาธารณสุข เป็นไปด้วยความถูกต้อง สะดวก มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่ทางราชการมากขึ้น จึงเห็นควรมีการปรับปรุงคำสั่งดังกล่าวใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยพนักงานกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุข การสรรหาและการเลือกสรร รวมทั้งแบบสัญญาจ้าง พ.ศ. ๒๕๕๖ และประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การลาออกจากการปฏิบัติงานในระหว่างสัญญาจ้างของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๖ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงออกคำสั่งไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ มอบอำนาจในการสั่งการ อนุญาต อนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี ให้ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้ปฏิบัติราชการแทนในราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนกลาง

- ๑.๑ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
- ๑.๒ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์
- ๑.๓ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วไป
- ๑.๔ ผู้อำนวยการวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกทั้งส่วนกลางและส่วนกลางที่ตั้งอยู่ส่วนภูมิภาค

ตั้งอยู่ส่วนภูมิภาค

ข้อ ๒ การมอบอำนาจตามข้อ ๑ เป็นการมอบอำนาจให้เฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

- ๒.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและเลือกสรรพนักงานกระทรวงสาธารณสุขทั่วไป
- ๒.๒ ดำเนินการสรรหาและเลือกสรรพนักงานกระทรวงสาธารณสุขทั่วไป ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด
- ๒.๓ การจ้างโดยมีคำสั่งให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขปฏิบัติงาน และการทำสัญญาจ้างพนักงานกระทรวงสาธารณสุขทั่วไป
- ๒.๔ การอนุญาตให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขทั่วไปลาออกจากการปฏิบัติงานในระหว่างสัญญาจ้าง
- ๒.๕ แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานกระทรวงสาธารณสุขทั่วไปแต่ละหน่วยบริการ
- ๒.๖ การเพิ่มค่าจ้างและหรือค่าตอบแทนพิเศษให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขทั่วไป
- ๒.๗ การออกบัตรประจำตัวพนักงานกระทรวงสาธารณสุขทั่วไป

๒.๘ พิจารณา...

๒.๘ พิจารณาหรือสั่งการหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการสิ้นสุดสัญญาจ้างในกรณีขาดคุณสมบัติ มีลักษณะต้องห้าม ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงาน หน่วยบริการเสร็จสิ้นภารกิจ และขาดราชการติดต่อกัน เกิน ๗ วัน โดยไม่มีเหตุอันควร

๒.๙ การอนุญาตให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขที่เป็นสตรีได้รับสิทธิในการไปถือศีลและ ปฏิบัติธรรมเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า ๑ เดือน แต่ไม่เกิน ๓ เดือน โดยไม่ถือเป็นวันลา

๒.๑๐ การอนุญาตให้พนักงานกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประสงค์จะไปต่างประเทศ ในระหว่างการลาหรือในระหว่างวันหยุดราชการ

ข้อ ๓ การมอบอำนาจตามคำสั่งนี้ เป็นการมอบอำนาจให้เฉพาะงานในหน่วยงานที่อยู่ในความ รับผิดชอบของตน

ข้อ ๔ ในการดำเนินการตามคำสั่งนี้ให้ผู้ได้รับมอบอำนาจปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี โดยเคร่งครัด โดยเฉพาะให้คำนึงถึงความจำเป็น เหมาะสม ประหยัด และเพื่อประโยชน์ ของทางราชการเป็นสำคัญ

ข้อ ๕ ให้ยกเลิก

๕.๑ คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๒๒๖๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง มอบอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

๕.๒ คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๔๙๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง มอบอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายสุภูมิ กาญจนพิมาย)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ที่ ๑๐๕๖/๒๕๕๗

เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ในส่วนที่เกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย
การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจาก
ราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ของพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุข เป็นไปด้วยความสะดวกและคล่องตัว

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
แผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๕๐
และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ.๒๕๕๐ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงมีคำสั่งไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข เกี่ยวกับ
พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ในเรื่องดังต่อไปนี้

- ๑.๑ วินัยและการรักษาวินัย
- ๑.๒ การดำเนินการทางวินัย
- ๑.๓ การออกจากราชการ
- ๑.๔ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

ข้อ ๒ การมอบอำนาจตามข้อ ๑ เป็นการมอบอำนาจให้ดำเนินการเฉพาะงานที่อยู่ในจังหวัดที่
รับผิดชอบสำหรับราชการบริหารส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนภูมิภาค
ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๓ การดำเนินการตามที่ได้รับมอบอำนาจตามคำสั่งนี้ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ
ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือตามที่กระทรวงการคลังกำหนด รวมทั้งตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยพนักงานกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๕๖ หรือตามที่คณะกรรมการบริหารพนักงานกระทรวงสาธารณสุข
กำหนดโดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๗

(นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง (ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง
เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

กรมเจ้าท่าได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๓๐๔/๔๐๒๘ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงานเทศบาลตำบลอัมพวา ได้มีหนังสือขอหารือมายังสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๓ สาขาสมุทรสงคราม (สำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ ๓ สาขาสมุทรสงคราม เดิม) ในกรณีที่อธิบดีกรมเจ้าท่า (อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี เดิม) ในฐานะ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มีคำสั่งมอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากเทศบาลตำบลอัมพวาออกคำสั่งทางปกครองแล้ว และไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของผู้ถูกคำสั่ง จะต้องเสนอคำอุทธรณ์ที่ไม่เห็นด้วยไปยังผู้ใดระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือต้องเสนอคำอุทธรณ์ที่ไม่เห็นด้วยไปยังปลัดกระทรวงคมนาคมในกรณีที่ออกคำสั่งทางปกครอง ในฐานะ “เจ้าท่า” ตามที่ได้รับมอบอำนาจจากกรมเจ้าท่า และในกรณีที่เทศบาลตำบลอัมพวาออกคำสั่งทางปกครองในฐานะ “เจ้าท่า” ในการเสนอคำอุทธรณ์ต้องเสนอผ่านสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๓ สาขาสมุทรสงคราม ก่อนหรือไม่

สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๓ สาขาสมุทรสงคราม พิจารณาในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ กำหนดคานียามของ “เจ้าท่า” หมายถึง อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมาย ดังนั้น การกระทำใด ๆ ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่รับมอบอำนาจ “เจ้าท่า” จากอธิบดีกรมเจ้าท่า จึงไม่น่ากระทำในฐานะเป็นอธิบดีกรมเจ้าท่า แต่เป็นการกระทำในฐานะเป็น “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์กรณีผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น ส่วนปลัดกระทรวงเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์กรณีผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดีหรือเทียบเท่า จึงเห็นว่า แม้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับมอบอำนาจ “เจ้าท่า” จากอธิบดีกรมเจ้าท่า แต่ผู้บริหารท้องถิ่นผู้ทำคำสั่งทางปกครองมิใช่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมเจ้าท่า ดังนั้น ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของอุทธรณ์จึงไม่น่าจะใช้ปลัดกระทรวงคมนาคม

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๑๓๒ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กรมเจ้าท่า พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีการ “มอบหมาย” อำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งเป็นกรณีที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการมอบหมายไว้เป็นกรณีพิเศษโดยเฉพาะ กับกรณีคำสั่ง “มอบอำนาจ” ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้อำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ยังคงมีความแตกต่างกันในผลของกฎหมายที่เป็นประเด็นปัญหาในการขอหารือ กล่าวคือ

๑. กรณีการ “มอบหมาย” อำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งเป็นไปตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ที่บัญญัติว่า “เจ้าท่า” หมายความว่า อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมาย นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยวินิจฉัยไว้ตามเรื่องเสร็จที่ ๒๗/๒๕๓๐ สรุปความว่า พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ มาตรา ๓ บัญญัตินิยามคำว่า “เจ้าท่า” หมายความว่า “อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมาย” ฉะนั้น ผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมายจึงเป็นผู้ที่กฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยระบุแต่งตั้งให้เป็นเจ้าท่าโดยตรงแล้ว และเนื่องจากในพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้มีบทบัญญัติใดจำกัดการมอบหมายของอธิบดีกรมเจ้าท่าไว้ว่า จะต้องมอบหมายให้แก่บุคคลใดโดยเฉพาะ อธิบดีกรมเจ้าท่าจึงอาจมอบหมายให้ข้าราชการสังกัดกรมเจ้าท่าหรือข้าราชการสังกัดส่วนราชการอื่นเป็นเจ้าท่าได้ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยฯ นั้น มีบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการ “มอบหมาย” ไว้เป็นกรณีพิเศษโดยเฉพาะแล้วโดยจะมอบหมายให้บุคคลใดเป็น “เจ้าท่า” ก็ได้ตามที่อธิบดีกรมเจ้าท่าจะเห็นสมควร และการที่บุคคลใดได้รับมอบหมายให้เป็น “เจ้าท่า” บุคคลนั้นก็มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ ในส่วนที่รับมอบหมายตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ดังเช่นเป็นอำนาจของตนเอง หากใช่เป็นการทำการแทนอธิบดีกรมเจ้าท่าแต่อย่างใดไม่ กรณีนี้จึงมิใช่เป็นเรื่องการมอบอำนาจตามข้อ ๔๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๕ (ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔) ซึ่งมุ่งหมายถึงการมอบให้ผู้อื่นหนึ่งผู้ใดมีอำนาจกระทำการแทนผู้มอบ ฉะนั้น ผู้รับมอบจึงมิได้มีอำนาจเป็นของตนเองขึ้นมาด้วยแต่อย่างใด

โดยในการปฏิบัติราชการทางปกครองของสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาในฐานะผู้ทำคำสั่งทางปกครองตามที่รับ “มอบหมาย” อำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ จากอธิบดีกรมเจ้าทานั้น เป็นไปโดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมเจ้าท่า ที่ ๖๙๔/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๕ เมื่อพิจารณาคำอุทธรณ์แล้วไม่เห็นด้วย สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาจะเสนอเรื่องผ่านสำนักกฎหมาย กรมเจ้าท่า เพื่อให้เสนอปลัดกระทรวงคมนาคมพิจารณาอุทธรณ์ต่อไป ตามนัยของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. กรณีการ “มอบอำนาจ” “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการออกคำสั่งตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และแผนกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งมีประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาว่าการออกคำสั่งมอบอำนาจของอธิบดีกรมเจ้าท่า ตามคำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี

ที่ ๓๒๐/๒๕๔๗ และคำสั่ง ที่ ๔๔๒/๒๕๔๗ ในลักษณะที่มีบทบัญญัติแสดงอำนาจตามกฎหมายในการออกคำสั่งว่า “อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี (อธิบดีกรมเจ้าท่า ปัจจุบัน) “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มอบอำนาจ “เจ้าท่า” ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้...” และการออกคำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ที่ ๑๘๕/๒๕๔๘ ที่มีบทบัญญัติว่า “อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ในฐานะ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ จึงมอบอำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้...” นั้น เป็นการ “มอบหมาย” อำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ หรือเป็นการออกคำสั่ง “มอบอำนาจ” ที่อยู่ในบังคับต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งปัจจุบันมีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการมอบอำนาจไว้เป็นการเฉพาะแล้ว

ดังนั้น เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการทางปกครองให้ถูกต้องตามกฎหมาย กรมเจ้าท่าจึงขอหารือว่า

๑. คำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ที่ ๓๒๐/๒๕๔๗ คำสั่ง ที่ ๔๔๒/๒๕๔๗ และคำสั่ง ที่ ๑๘๕/๒๕๔๘ เป็นการ “มอบหมาย” อำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ หรือเป็นคำสั่ง “มอบอำนาจ” ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และผู้มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ทั้งสองกรณีได้แก่ผู้ใด

๒. หากคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งมอบอำนาจ จะอยู่ในบังคับที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขคำสั่งให้ครบถ้วนและถูกต้องตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วยหรือไม่ อย่างไร

๓. ในกรณีที่เทศบาลตำบลอัมพวา ออกคำสั่งทางปกครองในฐานะ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ การเสนอคำอุทธรณ์เพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ พิจารณา ต้องเสนอผ่านสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๓ สาขาสมุทรสงคราม ด้วยก่อนหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมเจ้าท่า โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) ผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมเจ้าท่า) และผู้แทนเทศบาลตำบลอัมพวา เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า สมควรที่จะพิจารณาในเบื้องต้นเสียก่อนว่า บทนิยามคำว่า “เจ้าท่า” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ หมายความว่า “อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมาย” นั้น เป็น “การมอบอำนาจ” หรือ “การมอบหมาย” กล่าวคือ

หลักการของ “การมอบอำนาจ” ตามมาตรา ๓๘^๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับบทนิยามคำว่า “มอบอำนาจ” ในมาตรา ๓^๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ กฎหมายได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการมอบอำนาจไว้ว่า ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้มอบอำนาจย่อมมีดุลพินิจที่จะมอบอำนาจให้แก่ผู้รับมอบอำนาจ ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนตามที่ได้รับมอบอำนาจในเรื่องนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ ซึ่งการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในกรณีนี้จะกระทำได้ต่อเมื่อผู้มอบอำนาจต้องเป็นผู้มีอำนาจหรือใช้อำนาจหรือสั่งการได้ตามกฎหมาย แต่ได้มอบอำนาจให้บุคคลอื่นปฏิบัติราชการแทนตน และบุคคลผู้ได้รับมอบอำนาจนั้นสามารถลงนามในฐานะผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้ใช้อำนาจได้ อย่างไรก็ตาม หลักของการมอบอำนาจนี้เนื่องจากผู้มอบอำนาจยังต้องรับผิดชอบในอำนาจของตน ผู้มอบอำนาจจึงต้องคำนึงถึงขีดความสามารถ ความรับผิดชอบ และความเหมาะสมตามสภาพของตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจ รวมทั้งสามารถวางแผนทาง กำหนดรายละเอียด และกำกับดูแลวิธีปฏิบัติ

^๑ มาตรา ๓๘ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดให้มีการมอบอำนาจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตลอดจนการมอบอำนาจให้ทำนิติกรรมสัญญา พ้องคดีและดำเนินคดี หรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขในการมอบอำนาจหรือที่ผู้รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติก็ได้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับอำนาจในการอนุญาตตามกฎหมายที่บัญญัติให้ต้องออกไปอนุญาตหรือที่บัญญัติผู้ที่มีอำนาจอนุญาตไว้เป็นการเฉพาะ ในกรณีเช่นนั้นให้ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวมีอำนาจมอบอำนาจให้ข้าราชการซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตามที่เห็นสมควร หรือตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ในกรณีมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจมอบอำนาจได้ต่อไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้มอบอำนาจกำหนด

ในกรณีตามวรรคสาม เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนจะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดรายชื่อกฎหมายที่ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวอาจมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวก็ได้

การมอบอำนาจให้ทำเป็นหนังสือ

^๒ มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“มอบอำนาจ” หมายความว่า การที่ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ที่จะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด เว้นแต่การอนุญาตตามมาตรา ๓๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้มอบอำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นใดตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทน

ราชการเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจหรือลักษณะของงานที่ได้รับมอบด้วย

สำหรับ “การมอบหมาย” นั้น เมื่อมาตรา ๓๘^๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดไว้เฉพาะหลักเกณฑ์ของ “การมอบอำนาจ” ซึ่งถือเป็นการปฏิบัติราชการแทนเท่านั้น ดังนั้น หากเป็นกรณีที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีใด ได้กำหนดเรื่องการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นไว้แล้ว ก็ย่อมเป็นไปตามนั้น เนื่องจากเป็นอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมาย โดยผู้มอบหมายสามารถมอบหมายให้ผู้อื่นเป็นผู้ปฏิบัติราชการหรือดำเนินการได้ โดยผู้ได้รับมอบหมายสามารถใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจและใช้อำนาจในนามตนเองภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ของการมอบหมายนั้น ๆ หรือตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ เช่น มาตรา ๑๖^๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ ที่บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการน้ำบาดาลในเขตน้ำบาดาลใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินในเขตน้ำบาดาลนั้นหรือไม่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย” หรือ มาตรา ๖^๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่บัญญัติว่า “ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นนายทะเบียนกลางมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่งระหว่างจังหวัดและการขนส่งระหว่างประเทศ” ซึ่งกรณีนี้จะไม่อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของ มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

ดังนั้น จากกรณีข้อหาหรือของกรมเจ้าท่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) จึงแยกพิจารณาเป็น ๔ ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง คำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ที่ ๓๒๐/๒๕๔๗ คำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ที่ ๔๔๒/๒๕๔๗ และคำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำ

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๔ มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการน้ำบาดาลในเขตน้ำบาดาลใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินในเขตน้ำบาดาลนั้นหรือไม่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

การขออนุญาต การอนุญาต การขอใบอนุญาต และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การอนุญาตหรือออกใบอนุญาต รวมทั้งการไม่อนุญาตหรือไม่ออกใบอนุญาตจะต้องกระทำไปแล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดครบถ้วนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๕ มาตรา ๖ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นนายทะเบียนกลางมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่งระหว่างจังหวัดและการขนส่งระหว่างประเทศ

ให้นายทะเบียนกลางเป็นนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานคร มีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเขตกรุงเทพมหานคร

ให้ขนส่งจังหวัดเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเขตจังหวัดของตน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้นายทะเบียนกลางมีอำนาจมอบหมายกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดทำแทนได้

การมอบหมายตามวรรคสี่ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

และพาดิชนาวี ที่ ๑๘๕/๒๕๔๘ เป็น “การมอบหมาย” อำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ หรือเป็นคำสั่ง “มอบอำนาจ” ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ เห็นว่า เมื่อมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ได้กำหนดบทนิยามของคำว่า “เจ้าท่า” หมายความว่า “อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมาย” ไว้แล้ว จึงเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดเรื่องการมอบหมายไว้เป็นการเฉพาะแล้ว โดยจะมอบหมายให้ผู้ใดก็ตามเป็นเจ้าท่าได้ตามที่อธิบดีกรมเจ้าท่าจะเห็นสมควร เนื่องจากในการปฏิบัติราชการหรือดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติหลายมาตราที่กำหนดให้ผู้มีฐานะเป็นเจ้าท่าต้องปฏิบัติราชการดำเนินการหรือใช้ดุลพินิจตามกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความรวดเร็วและเข้าถึงพื้นที่ได้โดยตรง เมื่ออธิบดีกรมเจ้าท่าใช้อำนาจตามบทบัญญัติแห่งมาตรานี้ “มอบหมายให้ผู้อื่น” เป็นผู้ปฏิบัติราชการหรือดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้นก็มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ดังเช่นเป็นอำนาจของตนเอง โดยผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมายจะมีฐานะเป็น “เจ้าท่า” ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยเช่นเดียวกับอธิบดีกรมเจ้าท่าและไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมเจ้าท่า ดังนั้น การมอบหมายในกรณีตามข้อหาหรือนี้จึงไม่ใช่เรื่องการมอบอำนาจให้ผู้ใดผู้หนึ่งมีอำนาจกระทำการแทน และไม่อยู่ภายใต้เงื่อนไขเรื่อง “การมอบอำนาจ” ตามมาตรา ๓๘^๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ ตามแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งได้เคยให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จ ที่ ๒๗/๒๕๓๐^๗ และเรื่องเสร็จ ที่ ๖๙๗/๒๕๕๑^๘

เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า อธิบดีกรมเจ้าท่าในฐานะ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ได้ออกคำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ที่ ๓๒๐/๒๕๔๗ และคำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ที่ ๔๔๒/๒๕๔๗ และคำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ที่ ๑๘๕/๒๕๔๘ เรื่อง มอบอำนาจ “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดอำนาจหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติงานในฐานะเจ้าท่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อรองรับการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครอง

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๗ บันทึก เรื่อง การมอบหมายให้จังหวัดเป็น “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๙๕ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๓๐ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๘ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๑๐๔๘ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ส่วนท้องถิ่น และแม้ว่าคำสั่งดังกล่าวข้างต้นจะเป็น “การมอบอำนาจ” ก็ไม่เข้าหลักเกณฑ์การมอบอำนาจ เนื่องจากเป็น “การมอบหมาย” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยฯ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น หากผู้บริหารเทศบาลตำบลอัมพวาซึ่งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมเจ้าท่า ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ แล้ว ก็มีฐานะเป็น “เจ้าท่า” เช่นเดียวกับอธิบดีกรมเจ้าท่า โดยไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมเจ้าท่า

ประเด็นที่สอง ผู้มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้แก่ผู้ใด เมื่อได้พิจารณาในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า หากผู้บริหารเทศบาลตำบลอัมพวาซึ่งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมเจ้าท่าให้มีฐานะเป็น “เจ้าท่า” เช่นเดียวกับอธิบดีกรมเจ้าท่าแล้ว และหากผู้บริหารเทศบาลตำบลอัมพวาออกคำสั่งทางปกครองใด ๆ ให้ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของหรือครอบครองสิ่งปลูกสร้างที่รुकล้ำล้ำน้ำรือถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปภายในระยะเวลาที่กำหนด และถ้าผู้รับคำสั่งทางปกครองไม่เห็นด้วยและได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าว กรณีนี้ผู้มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้น จะต้องเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ ตามข้อ ๒ (๑๐)^๙ แห่งกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ประเด็นที่สาม เมื่อพิจารณาในประเด็นที่หนึ่งและประเด็นที่สองแล้วว่า กรณีนี้เป็นเรื่องการมอบหมาย ซึ่งไม่ได้อยู่ในหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงไม่ต้องพิจารณาในประเด็นนี้

ประเด็นที่สี่ การเสนอคำอุทธรณ์ไปยังผู้มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ จะต้องเสนอผ่านสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๓ สาขาสมุทรสงคราม ก่อนหรือไม่ นั้น เมื่อพิจารณาในประเด็นที่หนึ่งและประเด็นที่สองแล้วว่า ผู้บริหารเทศบาลตำบลอัมพวาซึ่งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมเจ้าท่าให้มีฐานะเป็น “เจ้าท่า” และผู้มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ในกรณีนี้คือ ผู้ว่าราชการจังหวัด ดังนั้น ในการเสนอคำอุทธรณ์จึงไม่ต้องเสนอผ่านสำนักงานเจ้าท่า

^๙ ข้อ ๒ การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑.๐๐

๑.๐๐

(๑๐) ผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นผู้บริหารท้องถิ่น หรือ คณะผู้บริหารท้องถิ่น

๑.๐๐

๑.๐๐

ภูมิภาคที่ ๓ สาขาสมุทรสงครามอีก ทั้งนี้ ตามข้อ ๒ (๑๐)^{๑๐} แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) มีข้อสังเกตด้วยว่า เพื่อให้การมอบหมายตามนัยคำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีดังกล่าวมีความชัดเจนทั้งในข้อกฎหมายและในทางปฏิบัติ สมควรที่อธิบดีกรมเจ้าท่าจะพิจารณาดำเนินการแก้ไขคำสั่งกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีเพื่อให้สอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ได้วินิจฉัยไว้แล้ว

(นายอัษฎพร จารุจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

^{๑๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๙, ข้างต้น

ผลทางกฎหมายของการมอบหมายอำนาจในการปฏิบัติราชการ*

๑. บทนำ

ในปัจจุบัน ผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการของไทยยังมีความสับสนเกี่ยวกับผลทางกฎหมายของ “การมอบหมาย” อำนาจในการปฏิบัติราชการตามที่กฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ กับ “การมอบอำนาจ” ในการปฏิบัติราชการตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน โดยบางคนเข้าใจว่า “การมอบหมาย” อำนาจในการปฏิบัติราชการตามที่กฎหมายใดบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ คือ “การมอบอำนาจ” ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งเป็นการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในลักษณะตัวการตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพียงแต่กฎหมายกำหนดชื่อเรียกแตกต่างกันเท่านั้น ในบทความเรื่องนี้ จะได้นำเสนอผลทางกฎหมายเกี่ยวกับการมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการของประเทศออสเตรเลีย และผลทางกฎหมายเกี่ยวกับ “การมอบหมาย” และ “การมอบอำนาจ” ในการปฏิบัติราชการ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของไทยต่อไป

๒. ผลทางกฎหมายเกี่ยวกับการมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการของประเทศออสเตรเลีย

หลักการใช้อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายของประเทศออสเตรเลีย มีอยู่ด้วยกัน ๓ วิธี^๑

(๑) บุคคลที่เป็นเจ้าของอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจนั้นด้วยตนเอง

(๒) กรณีที่กฎหมายมีบทบัญญัติกำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้สามารถมอบอำนาจหน้าที่หรือภารกิจนั้นให้แก่บุคคลอื่นได้ ด้วยวิธีการมีหนังสือแต่งตั้งหรือหนังสือมอบอำนาจ (instrument of delegation) การใช้อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจนั้นเป็นการกระทำในนามของผู้รับมอบอำนาจนั้นเอง ทั้งนี้ มาตรา ๔๒^๒ ของ The Interpretation of Legislation Act 1984 ได้อธิบาย

*โดยนางกรรรา บุญศิริ นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ สำนักกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ความเห็นใด ๆ ของผู้เขียนที่แสดงไว้ในบทความนี้ เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน)

^๑Victorian Government Solicitor's Office, Client Newsletter Current Issues in Delegations, May 2008 <<http://www.vgso.vic.gov.au/sites/default/files/Adminlaw.pdf>>

^๒42 Exercise of delegated powers

(1) Where the discharge, exercise or performance by a person of a responsibility, power, authority, duty or function under an Act or subordinate instrument is dependent upon the opinion, belief or state of mind of that person in relation to a matter and the responsibility, power, authority, duty or function is, in accordance with the Act or subordinate instrument, delegated, the delegate may, unless the contrary intention appears, discharge, exercise or perform the responsibility, power, authority, duty or function upon the delegate's own opinion, belief or state of mind (as the case requires) in relation to that matter.

เกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบ ว่า หากการใช้อำนาจหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ ปฏิบัติภารกิจ หรือ แสดงความรับผิดชอบ ตามกฎหมายต้องขึ้นอยู่กับความคิดเห็น ความเชื่อ หรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ หน้าที่ ภารกิจ หรือความรับผิดชอบที่ได้รับมอบตามกฎหมาย ผู้รับมอบ อำนาจอาจใช้อำนาจหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจหรือแสดงความรับผิดชอบที่ได้รับมอบ ตามความคิดเห็น ความเชื่อ หรือความรู้สึกนึกคิดของผู้รับมอบอำนาจ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ ได้ เว้นแต่ จะขัดแย้งกับเจตนาที่ปรากฏไว้โดยชัดแจ้ง

(๓) กรณีที่กฎหมายไม่ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจไว้เป็นการเฉพาะ และ อำนาจหน้าที่หรือภารกิจนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารราชการ (administrative nature) บุคคลที่เป็น เจ้าของอำนาจหน้าที่หรือภารกิจดังกล่าวโดยชอบด้วยกฎหมายอาจมอบอำนาจหน้าที่หรือภารกิจนั้น โดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายให้กับบุคคลอื่น เพื่อดำเนินการใช้อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติภารกิจนั้นในนาม ของบุคคลที่เป็นเจ้าของอำนาจหน้าที่หรือภารกิจนั้น ในลักษณะตัวการตัวแทน ทั้งนี้ โดยหลักการใช้อำนาจหน้าที่ เจ้าของอำนาจหน้าที่จะต้องเป็นผู้ใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่นั้นด้วยตนเอง หากกฎหมาย ไม่ได้มีบทบัญญัติโดยชัดแจ้งว่าให้สามารถมอบอำนาจ หน้าที่ หรือภารกิจกับผู้อื่นได้ แต่ใน บางสถานการณ์ โดยเฉพาะกรณีที่เป็นการใช้อำนาจหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการบริหาร ราชการ และเป็นงานประจำ ผู้บังคับบัญชาอาจมอบอำนาจโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายให้กับ ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ใช้อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้ แม้จะไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องการมอบ อำนาจไว้โดยเฉพาะ แต่การมอบอำนาจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่แทน ไม่ได้ทำให้ผู้บังคับบัญชา ที่เป็นเจ้าของอำนาจหน้าที่นั้นหลุดพ้นจากอำนาจหน้าที่ของตน โดยต้องถือว่าผู้ใต้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบ อำนาจโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยาย ใช้อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจในฐานะตัวแทนของบุคคลที่เป็น เจ้าของอำนาจหน้าที่ ซึ่งทางวิชาการเรียกหลักนี้ว่า “Carltona principle”^๓

๓. ผลทางกฎหมายเกี่ยวกับ “การมอบหมาย” อำนาจในการปฏิบัติราชการ ตามแนวความเห็นของ คณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่ปัจจุบันส่วนราชการต่างมีภารกิจในการดำเนินงานตามกฎหมายเฉพาะต่าง ๆ มากมาย และเป็นการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายทั่วทุกท้องที่ของประเทศไทย การจะให้ผู้ดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่งตามที่กฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมาย เฉพาะบัญญัติไว้แต่เพียงผู้เดียว ก็จะเป็นการเกินกำลังความสามารถของบุคคลคนเดียว ทำให้การบังคับใช้ กฎหมายไม่เกิดประสิทธิภาพ อีกทั้งไม่เป็นการอำนวยความสะดวกกับประชาชนในการติดต่อส่วนราชการ กฎหมายเฉพาะหลายฉบับ จึงมีบทบัญญัติกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้สามารถ มอบหมายอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ ได้ด้วย เพื่อเป็นการกระจายอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติ ราชการ เช่น พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง กำหนดให้อธิบดี กรรมการขนส่งทางบกหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรรมการขนส่งทางบกมอบหมายเป็นนายทะเบียนกลาง หรือ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ

^๓“Carltona principle” เป็นหลักกฎหมายที่มาจากคดี *Carltona Pty Ltd v Commissioners of Works* [1943] 2 A11 ER 560 ซึ่งยอมรับกันว่า เจ้าหน้าที่รัฐบาลหรือองค์กรที่มีตัวแทนภายในส่วนราชการ อาจได้รับ มอบให้ปฏิบัติภารกิจบางอย่างโดยไม่มีการมอบอำนาจอย่างเป็นทางการ ด้วยเหตุผลที่ว่า “ไม่มีหัวหน้าส่วนราชการ หลุดพ้นจากภาระหน้าที่ทั้งหมดที่ต้องดำเนินการในนามของตน...”

การเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ มาตรา ๓ ได้บัญญัติบทนิยามคำว่า “เจ้าท่า” หมายความว่า “อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมาย” หรือพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๔ ได้บัญญัติบทนิยามคำว่า “เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่” หมายความว่า เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่อำเภอหรือเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่จังหวัด แล้วแต่กรณี ถ้าในจังหวัดใด ไม่มีเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่จังหวัดให้หมายความว่าอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย หรือ พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๔ ได้บัญญัติบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือบุคคลอื่นใดผู้กระทำการเพื่อประโยชน์ของรัฐ ซึ่งมีอำนาจในการเวนคืน หรือควบคุมการเวนคืน และมาตรา ๑๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อคณะรัฐมนตรีได้ประกาศตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ มีอำนาจเข้าครอบครองหรือใช้อสังหาริมทรัพย์นั้นได้ก่อนที่จะมีการเวนคืน...” ซึ่งการที่กฎหมายเฉพาะ มีบทบัญญัติลักษณะดังกล่าว และผู้ดำรงตำแหน่งตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ได้มอบหมายอำนาจหน้าที่ ให้กับผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ ได้ด้วย กรณีจึงเกิดข้อสงสัยว่า ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายอำนาจจากผู้ดำรง ตำแหน่งใด ๆ ตามกฎหมายเฉพาะ ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ทำนองเดียวกับการมอบ อำนาจในการปฏิบัติราชการแทนตามตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดินอย่างนั้นหรือไม่

จากการศึกษาความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ผ่านมา พบว่า คณะกรรมการ กฤษฎีกามีความเห็นเกี่ยวกับ “การมอบหมาย” อำนาจในการปฏิบัติราชการ เป็น ๒ แนวทาง

แนวทางแรก เห็นว่า กรณีที่กฎหมายเฉพาะมีบทบัญญัติกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใด มีอำนาจหน้าที่ใด ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด และยังกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นสามารถมอบหมายให้ ผู้อื่นใช้อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ ได้ กรณีนี้ต้องถือว่าผู้รับมอบหมายปฏิบัติหน้าที่แทน ผู้มอบหมาย ในลักษณะเดียวกับหลักตัวการตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่การกระทำ ของตัวแทนเป็นการกระทำในนามของตัวการและเพื่อประโยชน์ของตัวการ ซึ่งแนวทางนี้ มีความเห็นของ คณะกรรมการกฤษฎีการองรับเพียงเรื่องเดียว คือ บันทึกร เรื่อง การร้องปัญหาการออกใบอนุญาต ประกอบการขนส่ง ตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ (เรื่องเสร็จที่ ๒๑๒/๒๕๒๗) โดย คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) มีความเห็นสรุปได้ว่า เมื่อพิจารณามาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว จะเห็นเจตนารมณ์ของกฎหมายได้ว่า ความใน มาตรา ๖ นั้น หมายความว่า อธิบดีเป็นนายทะเบียนกลางโดยกฎหมายให้อำนาจ ส่วนคำว่า ผู้ซึ่งอธิบดี มอบหมายนั้น หมายความว่า เป็นผู้ใช้อำนาจของอธิบดีในฐานะนายทะเบียนกลาง จึงเห็นได้ว่า อธิบดีคงมี อำนาจเป็นนายทะเบียนกลางอยู่ตลอดไป ซึ่งอาจมอบหมายหรือถอนการมอบหมายเสียเมื่อใดก็ได้ และ อาจมอบหมายให้ผู้รับมอบหมายหลายคนก็ได้ ถ้ากิจการของนายทะเบียนกลางอาจแยกเป็นราชการ ส่วนต่าง ๆ ได้ และการมอบหมายให้กระทำการกิจการที่กฎหมายให้อำนาจนั้น ผู้รับมอบอำนาจย่อมอยู่ใน สถานะตัวแทนซึ่งต้องปฏิบัติตามคำสั่งแสดงออกชัดหรือโดยปริยายของตัวการ ตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา ๘๐๗ ดังนั้น แม้อธิบดีจะมอบหมายให้บุคคลใดเป็นนายทะเบียนกลางไปแล้ว อธิบดี ก็ยังคงมีฐานะเป็นนายทะเบียนกลางตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้อยู่ตลอดไป

แนวทางที่สอง เห็นว่า กรณีที่กฎหมายเฉพาะมีบทบัญญัติกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดมี อำนาจหน้าที่ใด ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด และยังกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นสามารถมอบหมายให้ผู้อื่น ใช้อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ ได้ กรณีนี้ไม่ใช่ว่าการมอบอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการบริหาร ราชการแผ่นดิน ที่ผู้รับมอบอำนาจปฏิบัติราชการแทนหรือทำการแทนผู้มอบอำนาจ ในลักษณะตัวการ ตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่จะต้องถือว่า ผู้ได้รับมอบหมายมีอำนาจหน้าที่ตามที่

กฎหมายบัญญัติไว้ดังเช่นเป็นอำนาจของตนเอง โดยผู้ได้รับมอบหมายสามารถใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจ และใช้อำนาจในนามตนเองภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ของการมอบหมายนั้น ๆ หรือตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งแนวทางนี้ มีความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาการรองรับหลายเรื่องด้วยกัน เช่น

(๑) บันทึก เรื่อง การตั้งกรรมการสอบสวนข้าราชการ (อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวง) (เรื่องเสร็จที่ ๑๐๒/๒๔๙๓)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๑) ได้ให้ความเห็นสรุปได้ว่า ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ บัญญัติว่า การตั้งกรรมการทำการสอบสวนข้าราชการที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงนั้น ถ้าข้าราชการที่ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการชั้นเอกหรือชั้นพิเศษ ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้สั่งตั้งกรรมการ โดยบทบัญญัติมาตรานี้เป็นที่เห็นได้ว่า ผู้มีอำนาจสั่งตั้งกรรมการสอบสวนข้าราชการชั้นเอกหรือชั้นพิเศษที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยนั้น อาจเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงก็ได้ หรืออาจเป็นผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงก็ได้ แต่ไม่ว่าจะเป็นอำนาจของผู้ใด ก็จะต้องถือว่าเป็นอำนาจเฉพาะตัวผู้นั้น กล่าวคือ ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมิได้มอบหมายให้แก่ใคร อำนาจนั้นก็อยู่แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงโดยเฉพาะ ถ้าได้มอบแก่ผู้บังคับบัญชาไป อำนาจนั้นก็ตกอยู่แก่ผู้รับมอบ ทั้งนี้ จะต้องถือว่าใครจะทำแทนใครหาได้ไม่

(๒) บันทึก เรื่อง ทหารหรือปัญหากฎหมายตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ (ปัญหาการแต่งตั้งเจ้าท่า เจ้าพนักงานออกใบอนุญาต และเจ้าพนักงานนำร่อง) (เรื่องเสร็จที่ ๙๗/๒๕๒๘)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ให้ความเห็นสรุปได้ว่า พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ มาตรา ๓ ได้บัญญัติบทนิยามคำว่า “เจ้าท่า” ไว้ว่า “เจ้าท่า” หมายความว่า อธิบดีกรมเจ้าท่า หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมาย ฉะนั้น อธิบดีกรมเจ้าท่า หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมาย จึงเป็นผู้ที่กฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยระบุแต่งตั้งเป็นเจ้าท่าแล้ว

(๓) บันทึก เรื่อง การมอบหมายให้จังหวัดเป็น “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ (เรื่องเสร็จที่ ๒๗/๒๕๓๐)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ให้ความเห็นสรุปได้ว่า พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ มาตรา ๓ ได้บัญญัติบทนิยามคำว่า “เจ้าท่า” ไว้ว่า “เจ้าท่า” หมายความว่า “อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมาย” จึงเป็นกรณีที่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ๓ ได้บัญญัติเกี่ยวกับวิธีการ “มอบหมาย” ไว้เป็นกรณีพิเศษ โดยเฉพาะแล้ว โดยจะมอบหมายให้บุคคลใดเป็น “เจ้าท่า” ก็ได้ตามที่อธิบดีกรมเจ้าท่าจะเห็นสมควร และ การที่บุคคลใดได้รับมอบหมายให้เป็น “เจ้าท่า” บุคคลนั้นก็มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ ในส่วนที่ได้รับมอบหมายตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ดังเช่นเป็นอำนาจของตนเอง หากใช้เป็นการทำการแทนอธิบดีกรมเจ้าท่าแต่อย่างใดไม่ ในกรณีเช่นนี้จึงมิใช่เป็นเรื่องการมอบอำนาจตามข้อ ๔๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งมุ่งหมายถึงการมอบให้ผู้หนึ่งผู้ใดมีอำนาจไปกระทำการแทนผู้มอบ ผู้รับมอบจึงมิได้มีอำนาจเป็นของตนเองขึ้นมาด้วยแต่อย่างใด อีกทั้งบุคคลที่อธิบดีจะมอบ

อำนาจเพื่อให้ปฏิบัติราชการแทนได้นั้นมีจำกัดเฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกับผู้ว่าราชการจังหวัดเท่านั้น ผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ๆ หากเป็นผู้ที่อธิบดีจะมอบอำนาจให้ได้ไม่ เมื่อความมุ่งหมายในเรื่องนี้ของบทกฎหมายทั้งสองแตกต่างกัน กรณีจึงย่อมไม่อาจนำบทบัญญัติข้อ ๔๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๘ มาใช้บังคับแก่การมอบหมายให้บุคคลใดเป็น “เจ้าท่า” ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ฯ

(๔) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง (ในกรณีที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) (เรื่องเสร็จที่ ๗๔/๒๕๕๔)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้อธิบายข้อความคิดทางกฎหมายเกี่ยวกับ “การมอบหมาย” และ “การมอบอำนาจ” สรุปได้ว่า หลักการของ “การมอบอำนาจ” ตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับบทนิยามคำว่า “มอบอำนาจ” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ กฎหมายได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการมอบอำนาจไว้ว่า ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้มอบอำนาจย่อมมีดุลพินิจที่จะมอบอำนาจให้แก่ผู้รับมอบอำนาจ ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนตามที่ได้รับมอบอำนาจในเรื่องนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ ซึ่งการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในกรณีนี้จะกระทำต่อเมื่อผู้มอบอำนาจต้องเป็นผู้มีอำนาจหรือใช้อำนาจหรือสั่งการได้ตามกฎหมาย แต่ได้มอบอำนาจให้บุคคลอื่นปฏิบัติราชการแทนตน และบุคคลผู้ได้รับมอบอำนาจนั้นสามารถลงนามในฐานะผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้ใช้อำนาจได้ อย่างไรก็ตาม หลักของการมอบอำนาจนี้ เนื่องจากผู้มอบอำนาจยังต้องรับผิดชอบในอำนาจของตน ผู้มอบอำนาจจึงต้องคำนึงถึงขีดความสามารถ ความรับผิดชอบ และความเหมาะสมตามสภาพของตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจ รวมทั้งสามารถวางแผนทาง กำหนดรายละเอียด และกำกับดูแลวิธีปฏิบัติราชการเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจหรือลักษณะของงานที่ได้รับมอบด้วย

สำหรับ “การมอบหมาย” นั้น เมื่อมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดไว้เฉพาะหลักเกณฑ์ของ “การมอบอำนาจ” ซึ่งถือเป็นการปฏิบัติราชการแทนเท่านั้น ดังนั้น หากเป็นกรณีที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีใด ได้กำหนดเรื่องการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นไว้แล้ว ก็ย่อมเป็นไปตามนั้น เนื่องจากเป็นอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมาย โดยผู้มอบหมายสามารถมอบหมายให้ผู้อื่นเป็นผู้ปฏิบัติราชการหรือดำเนินการได้ โดยผู้ได้รับมอบหมายสามารถใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจและใช้อำนาจในนามตนเองภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ของการมอบหมายนั้น ๆ หรือตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ เช่น มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ ที่บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการน้ำบาดาลในเขตน้ำบาดาลใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินในเขตน้ำบาดาลนั้นหรือไม่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย” หรือมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่บัญญัติว่า “ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นนายทะเบียนกลางมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่ง

ระหว่างจังหวัดและการขนส่งระหว่างประเทศ” ซึ่งกรณีนี้จะไม่อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนั้น หากผู้บริหารเทศบาลตำบลอัมพวาซึ่งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมเจ้าท่า ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ แล้ว ก็มีฐานะเป็น “เจ้าท่า” เช่นเดียวกับอธิบดีกรมเจ้าท่า โดยไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมเจ้าท่า ซึ่งหากผู้บริหารเทศบาลตำบลอัมพวาออกคำสั่งทางปกครองใด ๆ ให้ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของหรือครอบครองสิ่งปลูกสร้างที่รुक้ำลำน้ำหรือถนนสิ่งปลูกสร้างออกไปภายในระยะเวลาที่กำหนด และถ้าผู้รับคำสั่งทางปกครองไม่เห็นด้วยและได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองดังกล่าว กรณีนี้ผู้มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองนั้น จะต้องเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ ตามข้อ ๒ (๑๐) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔

(๕) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (เรื่องเสร็จที่ ๕๐๒/๒๕๕๔)

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้ให้ความเห็นสรุปได้ว่า หากกฎหมายใดมีบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการ “มอบหมาย” ไว้เป็นกรณีพิเศษโดยเฉพาะแล้ว บุคคลที่ได้รับมอบหมายย่อมมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ ในส่วนที่ได้รับมอบหมายตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ดังเช่นเป็นอำนาจของตนเอง หากใช้เป็นการทำแทนผู้มอบหมายแต่อย่างใด ส่วนการมอบอำนาจนั้น มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนเพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยแยกกรณีการมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการทั่วไปตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง กับการมอบอำนาจในการอนุญาตตามกฎหมายที่กำหนดให้ต้องออกใบอนุญาตหรือที่กำหนดผู้มีอำนาจอนุญาตไว้เป็นการเฉพาะตามมาตรา ๓๘ วรรคสาม โดยในการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการทั่วไปนั้น ผู้มีอำนาจอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นได้โดยไม่จำกัดตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่ถ้ากฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นกำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ก็ต้องมอบอำนาจให้บุคคลที่กฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรีดังกล่าวกำหนด สำหรับกรณีการมอบอำนาจในการอนุญาตนั้น ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจสามารถที่จะมอบอำนาจให้ข้าราชการซึ่งอยู่ใต้บังคับบัญชาและผู้ว่าราชการจังหวัด หรือตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดก็ได้ ดังนั้น ความมุ่งหมายในเรื่องการมอบหมายและการมอบอำนาจมีความแตกต่างกัน จึงมีอำนาจนำบทบัญญัติตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้บังคับกับการมอบหมายตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะได้

โดยที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการมอบหมายไว้เป็นการเฉพาะ โดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติบทนิยามคำว่า “เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่” หมายความว่า เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่อำเภอหรือเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่จังหวัด แล้วแต่กรณี ถ้าในจังหวัดใดไม่มีเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่จังหวัด ให้หมายความว่าอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย แต่เนื่องจากในปัจจุบันปรากฏข้อเท็จจริงว่าไม่มีตำแหน่ง

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่อำเภอหรือเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่จังหวัดปฏิบัติหน้าที่ในราชการส่วนภูมิภาค ดังนั้น ตามบทนิยามดังกล่าว เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่จึงได้แก่ อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และผู้ซึ่งอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มอบหมาย นอกจากนี้ ไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดจำกัดการมอบหมายไว้ว่าต้องมอบหมายให้กับบุคคลใด โดยเฉพาะเจาะจง อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จึงอาจมอบหมายให้ข้าราชการสังกัดกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่หรือข้าราชการสังกัดส่วนราชการอื่นเป็นเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ได้ โดยไม่ต้องนำเรื่องการมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจฯ มาใช้บังคับ

๔. บทวิเคราะห์

ตามที่ได้นำเสนอผลทางกฎหมายเกี่ยวกับ “การมอบหมาย” อำนาจในการปฏิบัติราชการตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาข้างต้น เห็นได้ว่า ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาในแนวทางแรก (เรื่องเสร็จที่ ๒๑๒/๒๕๒๗) ที่เห็นว่า การมอบหมายอำนาจให้ผู้ใดปฏิบัติราชการตามกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ ต้องถือว่าผู้ได้รับมอบหมายปฏิบัติราชการแทนผู้มอบหมายทำนองเดียวกับการมอบอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งเป็นหลักการเดียวกับตัวการตัวแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ถูกกลับความเห็นโดยความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาในแนวทางที่สองที่เห็นว่า การมอบหมายอำนาจในการปฏิบัติราชการมีความแตกต่างจากการมอบอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ผู้ได้รับมอบหมายมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายบัญญัติไว้ดังเช่นเป็นอำนาจของตนเอง ไม่ได้ปฏิบัติราชการแทนหรือทำการแทนผู้มอบหมายอำนาจ ผู้ได้รับมอบหมายสามารถใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจและใช้อำนาจในนามตนเองภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ของการมอบหมายนั้น ๆ หรือตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะได้

นอกจากนี้ หากเปรียบเทียบกับผลทางกฎหมายเกี่ยวกับการมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการของประเทศออสเตรเลีย เห็นได้ว่า “การมอบหมาย” อำนาจในการปฏิบัติราชการตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาในแนวทางที่สอง สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการมอบอำนาจหน้าที่ให้กับบุคคลอื่นตามที่มีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ของประเทศออสเตรเลีย ที่ผลของการมอบอำนาจทำให้ผู้รับมอบสามารถใช้อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ในนามของผู้รับมอบอำนาจนั้นเอง ไม่ได้เป็นการทำการแทนผู้มอบอำนาจในลักษณะตัวการตัวแทน ส่วนการ “การมอบอำนาจ” ในการปฏิบัติราชการตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาในแนวทางที่สอง จะสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการมอบอำนาจหน้าที่ให้กับบุคคลอื่นของประเทศออสเตรเลีย กรณีที่กฎหมายไม่ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจไว้เป็นการเฉพาะ และอำนาจหน้าที่หรือภารกิจนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารราชการ บุคคลที่เป็นเจ้าของอำนาจหน้าที่หรือภารกิจดังกล่าวโดยชอบด้วยกฎหมายอาจมอบอำนาจหน้าที่หรือภารกิจนั้นโดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายให้กับบุคคลอื่น เพื่อดำเนินการใช้อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติภารกิจนั้นในนามของบุคคลที่เป็นเจ้าของอำนาจหน้าที่หรือภารกิจนั้น ในลักษณะตัวการตัวแทน

ทั้งนี้ ผู้เขียนเห็นด้วยกับผลทางกฎหมายเกี่ยวกับ “การมอบหมาย” อำนาจในการปฏิบัติราชการตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาในแนวทางที่สอง เพราะหากหลักการมอบหมายอำนาจในการปฏิบัติราชการเป็นหลักการเดียวกับการมอบอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ

แผ่นดินแล้ว ก็ไม่มีความจำเป็นที่กฎหมายเฉพาะต่าง ๆ จะต้องกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการมอบหมายอำนาจให้ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติราชการไว้เป็นการเฉพาะอีก เพราะสามารถนำกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินซึ่งเป็นกฎหมายกลางที่วางหลักเกี่ยวกับการมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการมาปรับใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินได้อยู่แล้ว ดังนั้น ความมุ่งหมายของ “การมอบหมาย” ตามที่กฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ กับ “การมอบอำนาจ” ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินจึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งผลทางกฎหมายเกี่ยวกับ “การมอบหมาย” อำนาจในการปฏิบัติราชการตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาในแนวทางที่สอง สามารถนำไปปรับใช้กับการมอบหมายอำนาจในการปฏิบัติราชการตามที่กฎหมายต่าง ๆ ได้มีบทบัญญัติกำหนดเรื่องการมอบหมายไว้เป็นการเฉพาะได้ โดยหากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการทราบผลทางกฎหมายที่แตกต่างกันของ “การมอบอำนาจ” ในการปฏิบัติราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และ “การมอบหมาย” อำนาจในการปฏิบัติราชการตามที่กฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ จะทำให้เจ้าหน้าที่เข้าใจได้ต่อไปว่า การที่เจ้าหน้าที่ผู้ใดได้รับมอบอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินออกคำสั่งทางปกครอง เป็นกรณีที่ผู้รับมอบอำนาจออกคำสั่งทางปกครองแทนผู้มอบอำนาจ จึงต้องถือว่าผู้มอบอำนาจเป็นผู้ออกคำสั่งนั้นเอง ดังนั้น ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ คือ ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปของบุคคล ซึ่งเป็นผู้มอบอำนาจ แต่หากเจ้าหน้าที่ผู้ใดได้รับมอบหมายอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะออกคำสั่งทางปกครอง เป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้รับมอบหมายปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ ในนามของตนเอง กล่าวคือออกคำสั่งทางปกครองในนามของตนเอง ไม่ได้ออกคำสั่งทางปกครองแทนผู้มอบหมายอำนาจ ดังนั้น ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ คือ ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปของผู้รับมอบหมาย ไม่ใช่ของผู้มอบหมายอำนาจ
